



Zacheus ja Miettinen

3.5.2021

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kirjaamo
PL 156
60101 Seinäjoki
kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto on valmisteltu lausuntopalvelu.fi:ssä.

Lausuntopyyntö EPOELY/2236/2020

Ehdotus Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosille 2022–2027

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja tulla kuulluksi ehdotuksesta Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosille 2022–2027. Vesienhoitosuunnitelmassa on tunnistettu toimenpiteitä edellyttäviä kohteita vesienhoitoalueen tilan parantamiseksi. THL katsoo, että monilla ympäristön tilaa parantavilla toimenpiteillä voidaan samalla edistää terveydensuojelua. THL haluaa lausunnossaan tuoda esille muutamia tärkeäksi toteamiaan havaintoja.

Vesienhoidon erityisiä alueita ovat talousveden ottoon käytettävät pohja- ja pintavedet ja uimavedet. Vesienhoidon ympäristötavoitteet sovitetaan yhteen erityisten alueiden omien tavoitteiden kanssa. THL haluaa tuoda esille, että tammikuussa 2021 voimaan tulleen uudelleenlaaditun juomavesidirektiivin toimeenpanolla tulee olemaan liittymäkohtia vesienhoitoon. Direktiivin tarkoituksena on talousveden terveydellisen laadun turvaaminen talousveden laadun seurannan ja vedentuotantoketjun riskienhallinnan keinoin. Vedenmuodostumisalueen seuranta tulee olemaan osa riskienhallintakokonaisuutta.

THL pitää tärkeänä jätevesien kuormituksen vähentämiseksi toteutettavia ja suunniteltuja vesienhoidon toimenpiteitä, sillä ravinteiden lisäksi jätevesien mukana vesiympäristöön päätyy myös suolistoperäisiä taudinaiheuttajia. THL katsoo, että jätevesien hygienisointi voi tilanne- ja kohdekohtaisesti olla tarpeen jäteveden mukana vesiympäristöön päätyvien suolistoperäisten mikrobien vähentämiseksi. Yhteistyö terveydensuojelun toimijoiden kanssa on silloin tärkeää. Huonokuntoisen viemäriverkoston uusimista tulee edistää verkoston vikaantumisesta aiheutuneiden häiriötilanteiden ehkäisemiseksi. Sekaviemäroinnistä luopuminen voi hillitä runsaisiin sateisiin liittyviä jätevesien ohijuoksutuksia. THL painottaa sitä, että vesienhoitosuunnitelman toteuttamisella (H1 vaihtoehto) on erityisesti pohjavesiesiintymien saastumisen ehkäisyssä merkittäviä kansanterveydellisiä vaikutuksia.

Ravinnekuormituksen vähentämiseksi liittyvät vesienhoidon toimenpiteet ovat tärkeitä syanobakteeriesiintymien rajoittamiseksi. Ilmastonmuutoksen myötä kesän hellejaksojen yleistymisen saattaa pidentää syanobakteeriesiintymien kestoa. Syanobakteeriesiintymät vähentävät vesien virkistyskäyttömahdollisuuksia ja voivat aiheuttaa erityisesti uimareille ja vesiurheilijoille jopa terveydellistä haittaa. THL haluaa

www.thl.fi



Zacheus ja Miettinen

3.5.2021

muistuttaa, että suurten yleisten uimarantojen (ns. EU-uimarannat) laatuluokan määrittämisessä ei oteta huomioon uimavesien syanobakteerisiintymiä vaan ainoastaan suolistoperäistä saastumista kuvaavien bakteerien määrä. Uimaveden laadun luokka voi olla erinomainen syanobakteerisiintymistä huolimatta.

Toimenpideohjelmassa viitataan vanhentuneeseen talousveden valvonnan lainsäädäntöön. Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) asetus (461/2000) on kumottu STM:n asetuksella (1352/2015). Toimenpideohjelma tulee päivittää nykyllä lainsäädännön mukaiseksi.

Pääjohtaja



Markku Tervahauta

Osastajohtaja



Anne Hyvärinen